

SOBRE L'AMPLIACIÓ DEL PORT D'EIVISSA

Els mitjans de comunicació es fan ressò diàriament dels projectes d'ampliació del port d'Eivissa, proposats per l'Autoritat Portuària de Balears, i acceptats amb retocs, per l'Ajuntament d'Eivissa. Es publiquen opinions, es coneixen desavinences polítiques, es diuen falsedats interessades, es vessa informació demagògica. Atesa la importància del tema, tot això és natural: el port d'Eivissa té una importància cabdal per a la ciutat i l'illa. El que ja no és tan natural és que la societat eivissenca desconeixi la TOTALITAT d'aquest procés d'ampliació. Aquesta desinformació o desconeixement, en moltes ocasions, ve motivat pels interessos econòmics de partits i/o particulars. I això té especial gravetat. No hi ha hagut diàleg tranquil, equilibrat i meticolós, i s'ha triat la política de fets consumats.

La història no assumida amb plenitud empeny els pobles a repetir errades. En aquest cas, recordarem que el segle XIX es pretenia reblir els molls i l'espigó del port amb els àrids procedents de l'enderrocament de les murades. D'aquesta manera s'obria *Dalt Vila a la Marina*. Per sort, la idea no va quallar. Ja en el segle XX, de bell nou el port va ser objecte d'especulació. Sense cap projecte mediambiental ni paisatgístic fiable es construï el port esportiu de *Ibiza Nueva*; després, el de *Marina Botafoc*. La natura, com tantes vegades, deixà en evidència els especuladors. Amb el temps de xaloc (SE) el port va passar de gaudir d'una seguretat envejable (*la Barra* era el rompent del mal temps) a patir rissagues contínues, que foren el motiu per a la construcció del dic de *Botafoc*.

Ara, a principis del segle XXI, lluny de rectificar antigues errades, en el moment de retornar al poble el que sempre hauria d'haver-se considerat propi, apareixen els fantasmes de sempre. Anem-hi:

- 1- L'Autoritat Portuària presenta un projecte de remodelació del port. Com és preceptiu, presenta diferents alternatives (4). Correcte. Però una simple lectura dels documents evidencia immediatament que l'única alternativa estudiada és la de *Botafoc*. Totes les altres, inclosa la que aportà l'Institut d'Estudis Eivissencs (lliurada a l'Ajuntament d'Eivissa, a l'Autoritat Portuària i als mitjans de comunicació) són simples papers mullats que omplen l'expedient. Tot molt propi per al 28 de desembre (Dia dels Innocents). Preguntam:
 - S'han estudiat les altres cinc alternatives, abans de decidir democràticament la més convenient per a la ciutat i els ciutadans?
 - Com s'ha arribat, oficialment, a la solució definitiva (*Botafoc*)? Qui l'ha escollit?
 - S'està negociant encara la solució definitiva?

- 2- Als diaris de dia 23 de setembre passat, hi ha una informació que posa en boca del President de l'Autoritat Portuària les frases següents: “quitar Ibiza Nueva era un insensatez”, i, a continuació: “és más, desde el punto de vista portuario i de seguridad marítima, me atrevo a decir que esta propuesta era una insensatez”. És a dir, no renovar la concessió caducada i fer noves instal·lacions portuàries en aquell indret és una insensatesa.

Arribats a aquest punt, creim imprescindible per al coneixement dels ciutadans analitzar amb deteniment l'alternativa de l'Autoritat Portuària, és a dir, el

rebliment de 80.000 m², construcció de dos molls de 200x20 m. i nova estació marítima a *Botafoc*. Això suposa:

- a) Augmentar considerablement la mescla de trànsit comercial i l'esportiu, i situa la zona de maniobra a l'entrada del port esportiu de *Marina Botafoc*. El terreny que es guanyava a la mar, inclosos explanada i molls d'atrancament, obliguen a maniobrar a la boca del port d'Eivissa. No hi ha zona de sortida per a les mercaderies, així els vehicles són obligats a un llarg recorregut per envair parcialment ses feixes del *Prat de Ses Monges* (declarades BIC). Tan greu mateix: l'ineludible necessitat de passar per davant o molt prop dels hotels *El Corso*, *Ocean Drive*, Port esportiu de *Marina Botafoc* i blocs d'habitatges. És a dir, població fixa o visitant de milers de persones, el risc de les quals és evident, i a qui les lleis han d'emparar. No es contempla el soterrament de vies, per la perillositat evident que comporta.
- b) Entenem, com hem esmentat abans, que l'informe vinculant sobre seguretat marítima correspon a la Capitania Marítima, la qual tindrà molt presents els riscos assenyalats a l'actuació sobre el mirall d'aigües que pretén l'Autoritat Portuària.
- c) El Sr. Verger, president de l'Autoritat Portuària, en declaracions de dia 23 de setembre confirma el concurs públic per a l'adjudicació de la concessió del port esportiu, i afirma que s'han presentat 14 ofertes. Això confirma, una vegada més, que les alternatives al projecte de Botafoc no eren més que comparses i formalisme burocràtic. Aquesta mesura de pressió (l'obertura del concurs públic) és antidemocràtica i barroera i pot infringir els supòsits que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre. En el darrer cas, seria convenient que actuàs la Justícia.
- d) Frases extretes de les manifestacions de l'Alcalde d'Eivissa a la premsa el dia 22 de setembre:
 - “exigir a la Autoritat Portuària un proyecto más ambicioso com más inversiones”
 - “remodelación de todo el puerto”
 - “apoyo de la ciudadanía para exigir que la reforma vaya más allá y para que no salga perdiendo, una vez más, la gente de Eivissa”
 - “ya no se puede decidir otra cosa que no sea la única alternativa que presenta Puertos, porque esta institución ya ha sacado a concurso la concesión del puerto de Ibiza Nueva, lo que coarta cualquier otra posibilidad”.

El nostre comentari és que no es tracta tan sols d'exigir més inversions sinó de PROCURAR EL BÉ DE TOTS, ara i sempre. La ciutadania, altra vegada, hi perd. Els fets consumats són intolerables; s'han d'exigir altres maneres de fer les coses. En tot cas, s'ha de retirar l'anunci de concurs per a la concessió (legalment es pot), ja que cap acte de la funció pública no pot significar coartar res de res.

Des de l'inici del projecte, l'Alcalde d'Eivissa ha fet tot el possible per consensuar els projectes, triar el millor i oposar-se fermament al més car, ecològicament més insostenible i el que més incerteses presenta, però que més beneficia les butxaques de particulars?

3- Opció Ibiza Nueva

- a) Té, com l'opció *Botafoc*, l'inconvenient de maniobrar a la boca del port, sempre i quan es consideri entrada d'aquest l'espai assenyalat pels llums vermell i verd del dic antic (*Muro*). Aquest inconvenient desapareix si és considerat entrada del port l'espai entre els llums vermell i verd del dic nou i *l'illa Negra*.
- b) Si desapareix *Ibiza Nueva*, el mirall d'aigües augmenta significativament. La línia d'atrancament és major que l'opció plataforma a *Botafoc*. Això és fàcil de comprovar: amb un compàs i una carta nàutica és ben fàcil.
- c) El mirall de maniobra és suficient, inclòs per a vaixells com el *Sorolla* i el *Fortuny*. Qualsevol pràctic de port ho confirmaria.
- d) La incidència entre trànsits comercials i esportius minva considerablement. Augmenta, per tant, la seguretat marítima.
- e) La zona de sortida de mercaderies és òptima, ja que circula quasi en la totalitat pel recinte portuari. La rotonda del 1r cinturó de ronda es troba a 100 m. escassos.
- f) La proposta alternativa augmenta considerablement els punts d'amarrament del *Club Nàutic*. Es compliria així un objectiu social ben important. Es podrien doblar el nombre d'amarraments.
- g) Cas de trasllat dels actuals amarraments de *Ibiza Nueva* a la zona de *Botafoc* (antiga *platja des Duros*), es duplicaria el nombre d'ells amb pantalans de circulació d'aigües vives. Els actuals usuaris de *Ibiza Nueva*, i d'altres, trobarien solució.
- h) Construcció d'una drassana en aquell indret, amb capacitat suficient per atendre les necessitats de qualsevol vaixell de la flota d'Eivissa.
- i) Contempla al *cap Martell* (actual estació marítima) el trànsit amb Formentera –càrrega i passatge–.
- j) Manté el moll pesquer i augmenta i remodela el seu entorn; pretén la modernització de l'espai.
- k) Els molls antics passen a ser d'activitats esportives. Poden atendre la demanda de grans eslores, així com ofereixen hivernatge per a aquestos iots.
- l) Nous Duques de Alba fora del *Muro* (llevant), manteniment dels actuals, que permetin dos creuers alhora. Aiximateix, es manté l'opció d'atrancament d'un creuer de gran eslora en el nou dic. Tot això hauria de comportar nova vida a l'espai ciutadà del *Port, la Marina* i tot l'entorn.
- m) Trasllat de la descàrrega de combustible i mercaderies perillosos al dic de *Botafoc*. Ja es fa.
- n) Pretén mantenir l'actual passeig marítim fins a *Botafoc*. La ciutadania ho disfrutaria, i seria una aposta per la qualitat. Si s'aprova el projecte actual de l'Autoritat Marítima seria un sarcasme parlar de passeig marítim. La combinació passeig marítim – descàrrega de mercaderies no és precisament la millor imatge de qualitat i modernitat.
- o) L'aportació d'àrids procedents de la desaparició de *Ibiza Nueva* significaria un considerable estalvi en el cost final de l'obra. Aquest estalvi es podria emprar per fer la remodelació de la zona portuària retornant al poble d'Eivissa el que sempre li fou propi. Aquesta inicitiva pot semblar sorprenent o irrealitzable, però res més lluny de la realitat, ja

que existeixen exemples d'aquest tipus d'obra dins (Rota) i fora de l'Estat espanyol. És ben sabut que fa uns anys fou proposada la construcció d'un dic al port de Sant Antoni de Portmany. Aquesta proposta la feia l'antic MOPU. Per cert, d'haver-se realitzat l'obra, haguessin millorat sensiblement els problemes derivats de la deficient orientació dels dic actual.

- p) Contempla la construcció de dos estacions marítimes modernes, que compleixin els requisits de seguretat, modernitat i utilitat. Una, estaria situada en els molls d'atrancament reservats al trànsit amb la Península i Mallorca. L'altra, situada a la zona de l'actual estació (*Martell*), i donaria servei al trànsit amb Formentera.

Realment Eivissa i els ciutadans ens mereixem millor tracte que el que ens donen fins ara: recuperar els espais que mai hauríem d'haver perdut. Desitjam que qualsevol informació que es publiqui estigui perfectament documentada. El contrari, es podria convertir en publicitat enganyosa.

L'opció *Ibiza Nueva* que alguns funcionaris, portaveus de partits i els seus acòlits presenten com irreal o impossibles, és tot el contrari. De fet, és té constància que, en el seu dia, es realitzaren estudis preliminars perquè, arribat el moment, aquest projecte es realitzàs.

El guió de la pel·lícula actual ve amb les cartes marcades: 1r Dic de *Botafoc*. 2n Rebliment de *Botafoc* i 3r vial des *Prat de ses Monges*. Ens agradaria equivocar-nos.

Eivissa, 29 de setembre de 2005

Marià Serra Planells

President de la Comissió Executiva de l'Institut d'Estudis Eivissencs.